

ПОЛОЖЕННЯ **ПРО НАУКОВУ БІБЛІОТЕКУ ім. М. МАКСИМОВИЧА** **КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ** **імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

1. Загальні положення

1.1. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича (далі - Бібліотека) є структурним підрозділом Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі - Університет), який забезпечує інформаційними ресурсами освітні, науково-дослідницькі, інноваційні потреби учасників освітнього процесу Університету і діє на підставі Статуту Університету та «Положення про Наукову бібліотеку ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (далі - Положення), що затверджується ректором університету.

1.2. У своїй діяльності Бібліотека керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про національну програму інформатизації», підзаконними нормативно-правовими актами, Статутом і Правилами внутрішнього розпорядку Університету та цим Положенням.

1.3. Своєю діяльністю Бібліотека сприяє реалізації державної політики у галузі освіти і культури, дотримуючись принципів гуманізму і демократизму, пріоритету загальнолюдських цінностей і моралі.

1.4. Університет забезпечує правові, організаційні, фінансові та матеріальні умови, необхідні для функціонування Бібліотеки, зокрема, належне зберігання, використання і поповнення інформаційно-бібліотечних ресурсів, комп'ютеризацію та технічне оснащення бібліотеки.

1.5. Бібліотека виконує функції науково-методичного центру для бібліотек закладів вищої освіти України державної форми власності, незалежно від їх відомчого підпорядкування відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 27 від 20 січня 2005 р., Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 219-р «Про схвалення Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України»» та відноситься до 1 гр. за оплатою праці відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 27.09.2012 р. № 1058 «Про затвердження Типової структури та Типових штатних нормативів бібліотек вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації».

1.6. Структура та штатні нормативи Бібліотеки визначаються відповідно до чинного законодавства України.

1.7. Порядок доступу до бібліотечно-інформаційних ресурсів, перелік основних послуг і умови їх надання визначаються «Правилами користування Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича», що розроблені відповідно до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» зі змінами та доповненнями; Постанов Кабінету Міністрів: № 1271 від 12.12.2011 р. «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними закладами культури», № 796 від 27.08.2010 р. «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» та № 305 від 20.05.2015 р. «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 796»; Закону України «Про захист персональних даних», «Типового порядку обробки персональних даних», затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 08.01.2014 р. № 1/02-14, Типових правил користування бібліотеками в Україні, Типового положення про бібліотеку вищого навчального закладу Міністерства освіти України.

1.8. Бібліотека має свою печатку і штамп.

2. Основні завдання Бібліотеки

2.1. Забезпечення повного, якісного і оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування університетської спільноти згідно запитів користувачів на основі широкого доступу до бібліотечних та інформаційних ресурсів.

2.2. Формування бібліотечно-інформаційних ресурсів відповідно до профілю Університету та інформаційних потреб усіх категорій користувачів.

2.3. Сприяння вихованню гармонійної, морально досконалої особистості, свідомої свого громадянського обов'язку та відкритої до інтелектуального і творчого розвитку.

2.4. Пропагування та розкриття за допомогою всіх бібліотечно-інформаційних засобів змісту загальнолюдських цінностей, культурно-історичної, духовної та наукової спадщини, ідеї національного державотворення.

2.5. Розширення номенклатури бібліотечно-інформаційних послуг, удосконалення традиційних і впровадження нових бібліотечних форм і методів роботи на основі новітніх інформаційних технологій та комп'ютеризації інформаційно-бібліотечних процесів.

2.6. Створення електронних баз даних, організація та ведення довідково-бібліографічного апарату з використанням як традиційних, так і новітніх інформаційних технологій.

2.7. Ведення самостійної та спільної з іншими організаціями і установами науково-дослідної, навчальної та організаційно-методичної роботи з питань бібліотекознавства, бібліографії, книгознавства та інформатики.

2.8. Навчання з інформаційної культури користувачів, навичкам роботи з інформаційними ресурсами як на традиційних, так і на електронних носіях та впровадження культурно-просвітницьких комплексних програм – ефективною та сучасною форми спілкування бібліотекарів з широкою аудиторією користувачів, які допомагають студентській молоді у формуванні світогляду, творчості, духовності, розвитку її комунікативних навичок, самоорганізації, надають можливості отримання додаткових знань задля професійного та особистісного росту.

2.9. Координація та кооперація діяльності Бібліотеки зі структурними підрозділами Університету.

2.10. Здійснення, на підставі відповідних договорів, спільної діяльності з бібліотеками інших систем і відомств України та зарубіжних країн, навчальними закладами, науковими установами, органами державної влади, громадськими, комерційними організаціями, бізнес-структурами.

3. Основні функції Бібліотеки

3.1. Здійснює інформаційне та бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів.

3.1.1. Організовує диференційне (індивідуальне та групове) обслуговування користувачів на абонементних, у читальних залах та інших пунктах видачі документів.

3.1.2. Надає послуги студентам, аспірантам, викладачам, науковцям, працівникам Університету безкоштовно, використовуючи систему читальних залів, абонементів та каталогів, якщо їх запити відповідають типовим бібліотечним сервісам і не потребують спеціального тематичного пошуку або копіювання, забезпечує доступ до електронних інформаційних ресурсів.

При виконанні додаткових запитів надає платні послуги студентам, аспірантам, викладачам, науковцям, працівникам Університету згідно «Переліку платних послуг Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка».

Користувачі, які не є викладачами, науковцями, студентами чи працівниками Університету (сторонні користувачі) відповідно до «Положення про надання платних послуг Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка» обслуговуються виключно на платній основі.

3.1.3. Реалізує можливості взаємовикористання бібліотечних фондів за допомогою міжбібліотечного, внутрішнього та міжнародного книгообміну, електронної доставки документів тощо.

3.1.4. Вивчає інформаційні потреби університетської спільноти та здійснює оперативне забезпечення інформаційних запитів користувачів, використовуючи різні форми і методи індивідуального, групового і масового інформування. Проводить соціологічні опитування та дослідження читацьких інтересів з метою оптимізації їх задоволення.

3.1.5. Підвищує ефективність інформаційного забезпечення користувачів за рахунок взаємодії з всеукраїнськими та галузевими інформаційними центрами. Забезпечує користувачам доступ до інформаційних ресурсів в Україні і за її межами.

3.1.6. Організовує співпрацю зі структурними підрозділами Університету, надає їм необхідну методичну допомогу та інформаційні послуги.

3.1.7. Укладає і готує до видання бібліографічні покажчики, списки літератури, створює електронні бази даних на допомогу науковій та навчально-виховній роботі Університету, виконує всі види бібліотечних довідок, проводить бібліографічні огляди, організовує книжкові виставки тощо.

3.1.8. Організовує для користувачів заняття з основ інформаційної культури, бібліотекознавства та бібліографії. Пропагує бібліотечно-бібліографічні знання шляхом проведення індивідуальних бесід, консультацій, групових занять тощо.

3.2. Формує документально-інформаційні ресурси згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень Університету

шляхом придбання електронних баз даних, різних за видами та цільовим призначенням українських і закордонних ресурсів.

3.2.1. Вивчає питання забезпеченості студентів літературою, інформаційними ресурсами, систематично аналізує використання бібліотечно-інформаційних ресурсів з метою їх оптимізації, а також питання видання та перевидання навчальної та науково-методичної літератури, співпрацюючи з усіма структурними підрозділами Університету.

3.2.2. Проводить в установленому порядку документообмін з обмінними партнерами України та зарубіжжя.

3.2.3. Здійснює організацію, раціональне розміщення та облік бібліотечних фондів, їх зберігання, а за наявності відповідних умов і технічних засобів - консервацію, копіювання та оцифрування.

3.2.4. Проводить наукове аналітико-синтетичне опрацювання інформаційних ресурсів та технічну обробку літератури, що надходить до Бібліотеки.

3.2.5. Для підтримки якісного стану бібліотечного фонду вилучає документи, що втратили актуальність, наукову та виробничу цінність, зношені, дефектні та дублетні примірники згідно з діючими законодавчими актами.

3.2.6. Щорічно проводить перевірку 10 % бібліотечного фонду згідно наказу Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014 р. «Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань».

3.3. Створює і веде систему бібліотечних каталогів, бібліографічних картотек та баз даних на традиційних і електронних носіях інформації з метою багатоаспектного розкриття змісту бібліотечно-інформаційних ресурсів.

3.3.1. Бере участь у створенні галузевих, регіональних, загальнодержавних та міжнародних баз даних.

3.4. Проводить роботу з інформування та розкриття документально - інформаційних ресурсів як традиційними методами, так і з застосуванням комп'ютерних технологій.

3.4.1. Спільно з відповідальними за виховну роботу в Університеті, студентським парламентом, партнерами проводить масові заходи (читацькі конференції, літературні, музичні вечори, диспути, лекції, тренінги, літературні та книжкові виставки тощо), спрямовані на підтримання позитивного іміджу Університету та Бібліотеки, здійснення просвітницької діяльності, популяризації досягнень вітчизняної та світової науки, культури та літератури.

3.5. Бере участь у міжнародних бібліотечних програмах та проектах.

3.6. Вивчає і впроваджує в практику роботи передовий бібліотечний досвід та результати науково-дослідних робіт. Здійснює перехід на новітні бібліотечні технології.

3.7. Проводить наукові дослідження у галузі бібліотекознавства, інформатики, бібліографії, історії книги та ін.

3.8. Проводить науково-методичну роботу: аналітичну, організаційну, консультативну з вдосконалення всіх напрямків діяльності бібліотеки.

3.8.1. Здійснює науково-методичне керівництво роботою бібліотек закладів вищої освіти України.

4. Управління. Структура та штати.

Матеріально - технічне забезпечення.

4.1. Керівництво Бібліотекою здійснює директор, який підпорядковується ректору відповідно до розподілу службових обов'язків між керівним складом університету та є членом Вченої ради Університету. Директор Бібліотеки обирається Вченою радою Університету за конкурсом таємним голосуванням на умовах передбачених контрактом і затверджується наказом ректора.

4.2. Фінансування і комплектування бібліотечно-інформаційних ресурсів (згідно з діючими нормами забезпечення літературою навчального процесу) здійснюється за рахунок загального і спеціального фондів. Університет виділяє бібліотеці відповідно до діючих норм необхідні службові й виробничі приміщення, забезпечує комп'ютерною технікою, технічним обладнанням і устаткуванням тощо відповідно до вимог законодавства.

Забороняється переміщення Бібліотеки без надання їй рівноцінного упорядкованого приміщення для обслуговування користувачів, роботи працівників, зберігання бібліотечних фондів відповідно до вимог законодавства.

4.3. Працівники Бібліотеки призначаються і звільняються наказом ректора за поданням директора Бібліотеки.

4.4. Структура та штатний розклад Бібліотеки затверджуються ректором Університету за поданням директора Бібліотеки і мають забезпечувати повноцінне функціонування Бібліотеки, сучасний рівень інформаційного та бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів, надання їм можливості використання необхідної комп'ютерної техніки, доступу до електронних баз даних, Інтернету тощо.

4.5. Директор у межах своїх повноважень несе відповідальність за організацію роботи Бібліотеки, результати її господарської діяльності, стан і

збереження бібліотечно-інформаційних ресурсів та іншого майна; надає розпорядження, які обов'язкові для всіх працівників Бібліотеки.

4.6. Завдання, зміст роботи, взаємовідносини, права і відповідальність структурних підрозділів Бібліотеки визначаються відповідними положеннями, правилами користування Бібліотекою та технологічними інструкціями.

4.7. Річні плани та звіти про роботу Бібліотеки складаються у встановлені терміни та затверджуються директором Бібліотеки.

4.8. Для узгодження діяльності Бібліотеки з навчальною, науковою, виховною роботою Університету та надання їй дієвої допомоги у вирішенні актуальних питань бібліотечної діяльності на правах дорадчого органу створюється Бібліотечна рада, до складу якої входять найбільш ініціативні читачі – представники інститутів, факультетів, навчально-наукових центрів та громадських організацій Університету. Склад Ради затверджується ректором або проректором з наукової роботи Університету за поданням директора бібліотеки. Бібліотечна рада діє на підставі «Положення про Раду Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка».

4.9. З метою розвитку демократичних основ та колегіальності у вирішенні основних бібліотечних питань, координації методичної роботи з удосконалення всіх основних процесів бібліотечної діяльності та підвищення кваліфікації кадрового складу в Бібліотеці створюється Науково-методична рада Бібліотеки, яка діє на підставі «Положення про Науково-методичну раду Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка». Склад Науково-методичної ради затверджується директором Бібліотеки.

4.10. Посадові обов'язки бібліотечного працівника визначаються на підставі посадових інструкцій, затверджених директором Бібліотеки. Посадові оклади встановлюються з урахуванням кваліфікаційних вимог, виходячи з діючих схем посадових окладів, передбачених чинним законодавством.

4.11. Режим роботи Бібліотеки встановлюється відповідно до «Правил внутрішнього розпорядку Університету», що затверджені конференцією трудового колективу.

4.12. З метою збереження бібліотечних фондів, дотримання санітарно-гігієнічних норм та вимог з охорони праці працівників Бібліотеки раз на місяць проводиться санітарний день, під час якого користувачі не обслуговуються, бібліотека працює в черговому режимі, а працівники виконують комплекс заходів, спрямованих на підтримку належного стану бібліотечного фонду.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

5.1. Бібліотека має право:

5.1.1. Визначати зміст та форми своєї діяльності залежно від завдань, зазначених у Положенні.

5.1.2. Визначати умови використання бібліотечно-інформаційних ресурсів відповідно до «Правил користування Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка» та «Положення про надання платних послуг Науковою бібліотекою імені М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка».

5.1.3. Представляти Університет у різних установах і громадських організаціях, брати безпосередню участь в роботі наукових конференцій, нарад, семінарів з питань бібліотечної та інформаційно-бібліографічної діяльності як в Україні, так і за її межами, у реалізації державних і міжнародних програм у межах своєї компетенції.

5.1.4. Здійснювати у встановленому порядку співробітництво з бібліотеками та іншими установами і організаціями України та інших країн, вести міжнародний документообмін.

5.1.5. Знайомитись з навчальними планами, програмами та тематикою науково - дослідної роботи Університету. Отримувати від структурних підрозділів Університету матеріали та відомості, необхідні для вирішення поставлених перед бібліотекою завдань.

5.2. Бібліотечні працівники мають право:

5.2.1. На підтримку з боку Університету в організації підвищення кваліфікації працівників Бібліотеки, створення необхідних умов для їх самоосвіти, забезпечення участі в роботі методичних об'єднань, наукових конференцій, семінарів з питань бібліотечно-інформаційної та культурно-просвітницької роботи.

5.2.2. На представлення до різних форм заохочення, нагород та відзнак, які передбачені для працівників освіти і культури.

5.2.3. На щорічну відпустку, додаткові відпустки згідно Закону України «Про відпустки» та колективного договору Університету.

5.3. Бібліотека зобов'язана:

5.3.1. Своєю діяльністю забезпечувати реалізацію прав громадян на бібліотечне обслуговування, встановлених Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

5.3.2. Обслуговувати користувачів згідно з «Правилами користування Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича».

5.3.3. Не використовувати відомості про користувачів бібліотеки та їх читацькі інтереси з будь-якою метою, без їхньої згоди.

5.3.4. Звітуватись про свою роботу перед Вченою радою Університету.

5.4. Бібліотечні працівники несуть відповідальність за:

5.4.1. Виконання трудових обов'язків згідно з нормативно-правовими актами про працю в Україні та колективним договором Університету.

5.4.2. Збереження бібліотечних ресурсів та майна Бібліотеки відповідно до чинного законодавства.

5.4.3. Завдання шкоди бібліотечним ресурсам та майну Бібліотеки згідно з чинним законодавством України.

Директор

Олег СЕРБІН

Погоджено:

Начальник ЮВ

Ірина САЛЕКО